

MODELE BANCARE DE DETERMINARE A BONITĂȚII

Practical
study

Keywords

Creditworthiness
Performance
Risk
Management
Profit
Credit

JEL Classification

E51, E58, G21

Abstract

In the current economic situation, the issue of the bank risk management is becoming more present, and the notion of "risk" gets increasingly complicated and controversial meanings. Credit analysis implies, the bank, based on information provided by the accounting documents provided by the client and relevant information from different sources to assess whether the client has the creditworthiness needed for credit, if he has the capacity to pay their debts and to assume them by signing the credit. Thus, the bank aims to limit the maximum exposure to credit risk. Given the complexity of risks in banking activity, customer creditworthiness is an important area of research and application. We considered extremely important in analyzing the creditworthiness of customers both lending decision and determining banking and financial performance, focusing on the relationship risk-banking performance. This relationship is relevant for a trader whose specific activity involves a degree of risk in proportion to the potential gain from the operation undertaken..

1. Introducere

Dat fiind complexitatea riscurilor existente în activitatea bancară, bonitatea clienților reprezintă un domeniu important, de cercetare și de aplicare, înțind cont de prevederile impuse la nivel european. Determinarea bonității pe baza indicatorilor considerați relevanți pentru activitatea curentă și evoluția viitoare a firmelor.

În prezenta lucrare am analizat bonitatea acestor firme prin metode specifice mai multor bănci din sistemul românesc pentru a ajunge la o concluzie generală: operațiunile de calcul a bonității solicitantului de credit, deși sunt diferite de la o instituție de credit la alta, sunt utile și indispensabile în analiza riscului de creditare.

Toate activitățile desfășurate de bănci implică un potențial câștig din operațiunea întreprinsă și de asemenea un anumit risc proporțional implicat. Băncile, adoptând măsuri de minimizare a riscului din activitatea de creditare, pentru a putea să-și maximizeze rentabilitatea activităților desfășurate.

Pentru a exista într-o economie de piață competitivă întreprinderile trebuie să fie foarte eficiente. Acesta este motivul pentru care toți partenerii unei întreprinderi (investitori, creditori, bănci) sunt interesați să găsească și să aplice metode de predicție a riscului de faliment. Numai utilizând aceste metode este posibil canalizarea eficientă a resurselor financiare și evitarea pierderilor (Negoescu, Gheorghe, "Managementul riscului prin proiecte", Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2003, pag. 70).

Riscul de credit, denumit și riscul de rambursare, este o consecință a unor întâzieri sau neplăți integrale a ratelor la împrumutul contractat, ca urmare a unor dificultăți pe care debitorul le întâmpină, dar și ca urmare a unor conjuncturi sau dificultăți sectoriale.

Incapacitatea de rambursare a creditului poate proveni și din cauza unor factori interni ai firmei, cum ar fi: calitatea și

Una din problemele importante analizate în această lucrare, problemă care apare în determinarea bonității, este alegerea indicatorilor pentru evaluarea posibilității debitorului de a-și onora obligațiile. Fiecare bancă și-a creat un sistem propriu de moralitatea managementului, incapacitatea întreprinderii (referitor la tehnologie dar și mentalitate) de a se adapta pieței sau noului, timpul în care se încasează creanțele de la beneficiari poate determina blocaje financiare și deci dereglări în activitatea firmei (Badiu Popa, Doinea Simona, „Banking și performanță bancară: metodologii manageriale moderne”, Ed. Europlus, Galați, 2010, pag. 127).

Pentru a acoperi riscul de nerambursare a creditelor, banca utilizează în politica sa de creditare și unele restricții, menite să elimine riscul acestora. Dintre acestea cea mai importantă este decizia de a nu acorda credite: agenților economici cu management defectuos, fără perspectiva de redresare, agenților economici care nu contribuie cu capital propriu la finanțarea activelor circulante sau a investițiilor și unităților economice în reorganizare sau lichidare (Neoiu, Maria Lavinia, "Controlul riscului de credit", The Journal of the Faculty of Economics, Craiova, 2005, pag. 381).

În vederea obținerii unei bune analize a riscului în activitatea de creditare, banca realizează, prin intermediul ofițerului de credite, o analiză financiară și o analiză non-financiară.

În cazul debitorilor persoane fizice, evaluarea performanței financiare (Regulament BNR nr. 3/2009, M.O. nr. 200/2009) se realizează potrivit criteriilor stabilite de instituțiile de credit prin norme interne, pornindu-se de la procedura de clasificare a clientelei pe categorii de risc de nerambursare elaborat de acestea. Evaluarea performanței financiare a unei entități economice din afara sectorului instituțiilor de

credit va conduce la încadrarea acesteia în una din cele cinci categorii de performan financiar . Această evaluare se va realiza potrivit normelor interne ale instituțiilor de credit pe baza unui punctaj atribuit unor factori cantitativi și calitativi.

2. Bonitatea - calitatea și performanțele ale agentului economic

Bonitatea clienților este o stare de încredere și arată calitatea activității desfășurate de clienți într-o perioadă precedentă, în prezent, dar mai ales în perspectivă, apreciată ca urmare a efecturii de către bănci a unei analize temeinice, atât de natură economico-financiară, cât și de natură nefinanciară (Bătrâncea Maria, Bătrâncea Larisa, "Standing Financiar-bancar", Ed. Risoprint, Cluj Napoca, 2006, pag. 12).

Performanțele financiare reflectă potențialul economic și soliditatea financiară a unei entități economice, obținute în urma analizării unui ansamblu de factori cantitativi (indicatori economico-financiar calculați pe baza datelor din situațiile financiare anuale și periodice), și calitativi.

În procesul creditării conform Regulamentului B.N.R. nr. 3/2009, factorii cantitativi se referă la următorii indicatori: lichiditate, solvabilitate, profitabilitate, risc, inclusiv risc valutar, iar factorii cantitativi vizează aspecte legate de modul de administrare a entității economice, calitatea acționariatului, condițiile de piață în care activează și desigur activitatea, garanțiile primare (altele decât cele care sunt acceptate la diminuarea expunerii față de debitor) (Regulament BNR nr.3/2009 – M.O. 200/2009).

3. Categoriile de bonitate

După calculul indicatorilor prezentați pe baza situațiilor financiare, precum și a

altor indicatori, în funcție de bancă, fiecare primește un anumit punctaj care va fi ulterior luat în considerare la încadrarea într-o anumită categorie de bonitate. Prin însumarea punctajelor obținute de client pentru fiecare indicator, stabilite de către fiecare bancă în parte, în funcție de metodologia proprie, se obține punctajul total pe baza căruia se face încadrarea într-una din cele 5 categorii de performanță.

Astfel conform regulamentului BNR nr. 3 din 19 martie 2009, privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, există :

Tabelul 1. Încadrarea pe categorii de bonitate

Tip de categorie	Definiția categoriei
A	Standard
B	În observație
C	Substandard
D	Îndoielnic
E	Pierdere

Sursa: elaborat de autor pe baza Regulamentului BNR nr. 3/2009

Interpretarea categoriilor de bonitate se realizează astfel:

- Standard, categoria A, cuprinde clienții a căror performanță economică și financiară sunt foarte bune și permit achitarea la scadență a dobânzii și a ratelor. Totodată, din analiza efectuată rezultă că se prefigurează menținerea în perspectivă a performanțelor financiare la un nivel ridicat;
- În observație, categoria B, performanțele financiare sunt bune sau foarte bune, dar nu pot menține acest nivel în perspectivă mai îndelungată ;
- Substandard, categoria C, performanțele financiare sunt satisfăcătoare, dar au o evidentă tendință de înrăutățire;

- Îndoielnic, categoria D, performanța financiară este scăzută și cu o evidentă ciclicitate la intervale scurte de timp;
- Pierdere, categoria E, performanțele financiare arată pierderi și există perspective clare că nu pot fi plătite nici ratele, nici dobânzile.

4. Modele bancare de determinare a bonității

Politicile de creditare ale instituțiilor de credit sunt foarte diferite, fiecare bancă utilizând o gamă largă de indicatori cantitativi și calitativi, în vederea determinării bonității potențialilor clienți, motiv pentru care un agent economic poate fi încadrat de diferite bănci în categorii diferite de performanță financiară, în funcție de severitatea condițiilor impuse la acordarea de credite.

Pentru a evidenția acest aspect, am determinat performanța financiară pentru agentul economic S.C. Meda S.R.L., prin prisma diferitelor condiții de creditare practicate de bănci, prezentând limitele diferite de încadrare precum și indicatorii diferiți luați în calcul la determinarea ratingului de credit pe baza criteriilor cantitative, dar mai ales pe importanța diferită acordată de instituțiile de credit criteriilor calitative, necuantificabile, ce pot sta de asemenea la baza deciziei de creditare.

Modelul Băncii Comerciale

Modelul de evaluare a bonității unui agent economic utilizat de Banca Comercială Română, pune un accent deosebit pe performanțele economice și financiare ale acestuia. Informațiile înscrise de agentul economic în documentul "Situația patrimoniului" reprezintă baza de calcul a principalilor indicatori economici și financiari care redau performanța firmei în cadrul acestui model (Bran, Paul, "Relații financiare-bancare ale societăților comerciale", Ed.

"Tribuna Economică", Colecția Ghid Personal, București, 1994, pag. 261).

Principalii indicatori din cadrul modelului sunt:

- Lichiditatea patrimonială (Lp):**
- Solvabilitatea (S)**
- Rentabilitatea financiară (R_{fp})**
- Rota activelor circulante (Rac)**
- Dependența de piețele de aprovizionare și de desfacere.**
- Garanții.**

Analiza performanțelor economico-financiare a firmelor se realizează după criteriile menționate mai sus, prin acordarea de puncte la fiecare criteriu, astfel:

Tabelul 2. Criterii de evaluare a analizei performanțelor economico-financiare

Nr. crt.	Criteriul de evaluare	Limite de valori	Puncte
1.	Lichiditatea patrimonială (L _p = Active term.scurt/Pasive term.scurt)	<80 %	-2
		80-100 %	-1
		100-120 %	+1
		120-140 %	+2
		140-160 %	+3
2.	Solvabilitatea (S = Capital propriu/Pasiv)	<30 %	0
		30-40 %	1
		40-50 %	2
		50-60 %	3
		60-70 %	4
		70-80 %	5
3.	Rentabilitatea financiară (R _f = Profit brut/Capital propriu)	<0	0
		0-10 %	3
		10-30 %	4
4.	Rota activelor circulante (N _{ac} = Cifra de afaceri/Active circulante)	<5	1
		5-10	2
		>10	4
5.	Dependența de piețele (aprovizionare-desfacere) Aprovizionare: din ar (A _t); din import (A _i) Desfacere: în ar (D _t); la export (D _e)	A _t >50%; D _e >50%	4
		A _i >50%; D _e >50%	3
		A _t >50%; D _t >50%	2
		A _i >50%; D _t >50%	1
6.	Garanții	Depozite gajate	4

	Gajuri, ipoteci	3
	Achizitii din credite	2
	Cesionare creante	1

Sursa: elaborat de autor dup Norme metodologice BCR

Analiza performan elor economico-financiare ale unei firme conduce la încadrarea firmei, pe baza grilei BCR, în una din categoriile:

Tabelul 3. Încadrarea firmei pe baza grilei BCR

Categoria	Total puncte	Situa ia economic - financiar - gradul de risc
A	>20	Foarte bun - se pot acorda credite
B	16-20	Bun - se pot acorda credite
C	11-15	Oscilant - prezint risc ridicat
D	6-10	Risc deosebit - nu prezint garan ii pentru acordare credite
E	0-5	Deosebit de precar - f r garan ii pentru acordare de credite

Sursa: elaborat de autor dup Norme metodologice BCR

Se apreciaz c firmele care acumuleaz peste 16 puncte (categoriile A i B) prezint o situa ie economico-financiar bun i, în consecin , se recomand acordarea unui credit. Firmele care acumuleaz între 11 i 15 puncte prezint un grad ridicat de risc i, în consecin , un eventual credit se poate acorda în condi iile unei prime de risc relativ ridicat . De asemenea, firmele respective vor trebui urm rite atent din punct de vedere al solvabilit ii i la primul semn de neîncredere vor trebui luate m suri care se impun pentru recuperarea creditelor. Firmele care acumuleaz pân la 10 puncte (categoriile D i E) nu prezint suficiente garan ii pentru acordarea unui credit.

Grila de punctaj privind bonitatea conform modelului BCR a întreprinderii analizate se calculeaz dup cum urmeaz :

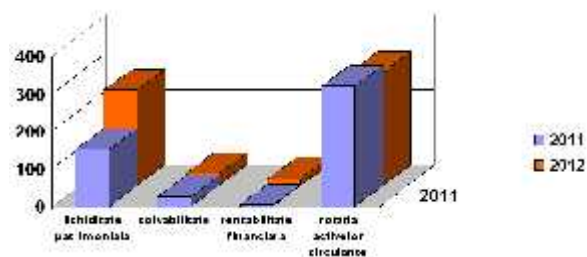
Tabelul 4. Încadrarea firmei S.C. Meda S.R.L.

Criteriul de performan	Anul precedent 2011		Anul curent 2012	
	Nivelul	Puncte	Nivelul	Puncte
1. Lichiditate patrimonial (Lp)	151,15	3	253,84	4
2. Solvabilitate (S)	26,17	0	31,75	1
3. Rentabilitate financiar brut (Rfb)	4,23	3	17,86	4
4. Rota ia activelor circulante (Nac)	321	4	302	4
5. Dependen a de pie e (%)	At>50%; Dt>50%	2	At>50%; Dt>50%	2
6. Garan ii	Depozite, gaj	7	Depozite, gaj	7
Total puncte		19		22

Sursa: elaborat de autor

În continuare am realizat un grafic în care se poate observa evolu ia indicatorilor de bonitate ai întreprinderii analizate calcula i conform grilei BCR.

Figura 1. Evolu ia indicatorilor de bonitate S.C. Meda S.R.L.

Sursa: elaborat de autor

Punctajul acumulat este în cre tere având în vedere c în anul 2011 întreprinderea era încadrat în categoria B, cu o situa ie economico-financiar bun , i viabil pentru acordarea unui împrumut, iar în anul 2012 a fost încadrat într-o categorie

superioar , A, cu un punctaj de 22 puncte și o situație economică foarte bună, sigur pentru bancherul ce va acorda creditul.

Modelul B ncii Române de Dezvoltare - Groupe Société Generale

Banca Român de Dezvoltare caracterizează calitatea bonității unui agent economic prin prisma obligațiilor financiare pe care acesta și le asumă în urma creditului acordat de către bancă și a capacității acestuia de a le achita la timp. Astfel, modelul elaborat de Banca Român de dezvoltare se stabilește pe baza unor indicatori care vizează aspectul menționat anterior.”

Indicatorii financiari utilizați în prezent și formulele de calcul sunt: solvabilitatea patrimonială, gradul de îndatorare, lichiditatea totală, lichiditatea imediată, rentabilitatea, gradul de acoperire a cheltuielilor din venituri.

“Cuantificarea performanței financiare a fiecărui client și încadrarea acestuia în

categoria de performanță se efectuează în funcție de limitele procentuale prevăzute pe fiecare indicator, prezentate într-o anexă la normele de creditare BRD-SG. Pentru fiecare indicator de performanță financiară a clientului, în funcție de încadrarea acestuia în limitele stabilite, se acordă următoarele punctaje:

10 puncte pentru indicatorii care se încadrează la categoria A;
8 puncte la cei din categoria B;
5 puncte la cei din categoria C;
2 puncte la cei din categoria D;
0 puncte la cei din categoria E.”

Banca Român de Dezvoltare grupează agenții economice pe cele cinci tipuri de categorii de bonitate pe baza indicatorilor de performanță financiară din următorul tabel:

Tabelul 6. Criterii de performanță financiară ale BRD

Nr. crt.	Criterii de apreciere %	Categoriile de credite				
		Categ. A	Categ. B	Categ. C	Categ. D	Categ. E
1.	Rentabilitatea în funcție de cifra de afaceri	> 5,2	2,1-5,0	1,31-2,00	0,0-1,30	Pierdere
2	Lichiditatea imediată	> 110,0	85,1-110,0	65,1-85,0	50,1-65,0	< 50,0
3.	Solvabilitatea patrimonială	> 50,0	40,1-50,0	30,1-40,0	20,1-30,0	< 20,0
4.	Gradul de îndatorare	0-30,0	30,1-50,0	50,1-65,0	65,1-80,0	> 80
5.	Gradul de acoperire a cheltuielilor din venituri	> 105,1	103,1-105,0	102,1-103,0	100-102,0	>100,0
	Total punctaj	41-50	26-40	11-25	1-10	0

Sursa: grila de creditare Norme metodologice BRD

“Fiecare categorie descrie performanțele agentului economic, în funcție de categoria de performanță în care este încadrat, pe care le-am sintetizat în tabelul următor.” (Grila de creditare Norme metodologice BRD)

Tabelul 7. Clasificarea societăților în funcție de categoria de performanță

Categoria de performanță	Caracteristici	Punctaj total
A	Performanțele financiare sunt foarte bune	între 41 și 50
B	Performanțele financiare sunt bune sau foarte bune, dar nu pot menține acest nivel în perspectivă mai îndelungată	între 26 și 40
C	Performanțele financiare sunt satisfăcătoare, dar au o evidentă tendință de înrăutățire	între 11 și 25
D	Performanțele financiare sunt scăzute și cu o evidentă ciclicitate la intervale scurte de timp	între 1 și 10
E	Performanțele financiare arată pierderi	0

Sursa: grila de creditare Norme metodologice BRD

În continuare, am aplicat modelul Bncii Române de Dezvoltare pentru agentul economic analizat S.C. Meda S.R.L., pentru cei doi ani analizați 2011 și 2012, obținând rezultatele prezentate în tabelul următor: În evaluarea riscului în activitatea de creditare,

analistul de risc va analiza atât aspectele non-financiare, cât și pe cele financiare ale clientului. Limitele procentuale ale indicatorilor de performanță financiar sunt prezentate în tabelul următor:

Tabelul 8. Categoriile de credite în funcție de indicatorii de bonitate

Nr. crt.	Criterii de apreciere %	Categoriile de credite				
		Categ. A10	Categ. B8	Categ. C5	Categ. D2	Categ. E0
1.	Rentabilitatea în funcție de cifra de afaceri	> 5,2	2,1-5,0	1,31-2,00	0,0-1,30	Pierdere
2	Lichiditatea imediată	> 110,0	85,1-110,0	65,1-85,0	50,1-65,0	< 50,0
3.	Solvabilitatea patrimonială	> 50,0	40,1-50,0	30,1-40,0	20,1-30,0	< 20,0
4.	Gradul de îndatorare	0-30,0	30,1-50,0	50,1-65,0	65,1-80,0	> 80
5.	Gradul de acoperire a cheltuielilor din venituri	> 105,1	103,1-105,0	102,1-103,0	100-102,0	Sub 100,0
	Total punctaj	41-50	26-40	11-25	1-10	0

Sursa: grila de creditare Norme metodologice BRD

Indicatorii financiari necesari pentru determinarea bonității agentului economic S.C. Meda S.R.L., după metoda BRD, pentru

cei doi ani consecutivi se calculează și înregistrează următoarele valori:

1. Solvabilitatea patrimonială

$$KSP = \frac{47686}{47686 + 25970} \times 100 = 64.74$$

$$KSP = \frac{52785}{52785 + 8852} \times 100 = 85.63$$

2. Gradul de îndatorare

$$KGI = \frac{25970}{182192} \times 100 = 14.25$$

$$KGI = \frac{8852}{166212} \times 100 = 5.32$$

3. Lichiditatea total

$$Klt = \frac{108852 - 0}{72014} = 151.15$$

$$Klt = \frac{106560 - 0}{41978} = 253.84$$

4. Lichiditatea imediat

$$Kli = \frac{108852 - 107230}{72014} \times 100 = 2.25$$

$$Kli = \frac{106560 - 105541}{41978} \times 100 = 2.42$$

5. Rentabilitatea

$$KRr = \frac{772}{348435} \times 100 = 0.22$$

$$KRr = \frac{5099}{322080} \times 100 = 1.58$$

6. Gradul de acoperire a cheltuielilor din venituri

$$KGCVt = \frac{29215}{29047} \times 100 = 100.57$$

$$KGCVt = \frac{27015}{26229} \times 100 = 102.99$$

Sintetizata această analiză a situației financiare a firmei, este prezentată în tabelul următor:

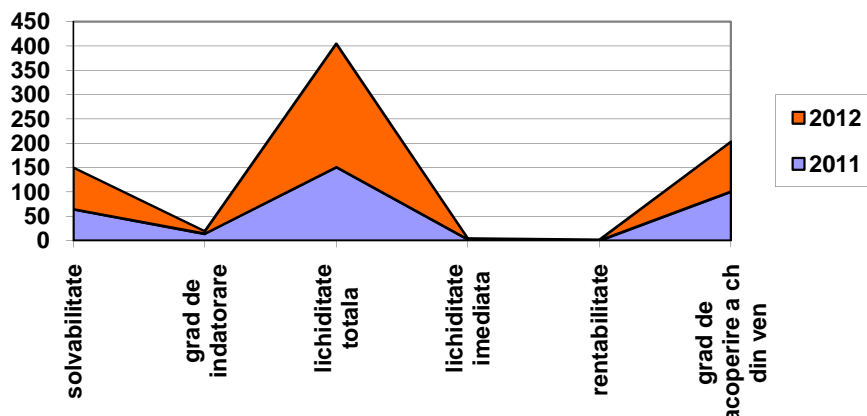
Tabelul 9. Analiza situației financiare a S.C. Meda S.R.L.

Criteriul de performan	Anul precedent 2011		Anul curent 2012	
	Nivelul	Puncte	Nivelul	Puncte
1. Solvabilitatea patrimonial	64,74	A10	85,63	A10
2. Gradul de îndatorare	14,25	A10	5,32	A10
3. Lichiditatea total	151,15	A10	253,84	A10
4. Lichiditatea imediat	2,25	B8	2,42	B8
5. Rentabilitatea	0,22	D2	1,58	C5
6. Gradul de acoperire a cheltuielilor din venituri	100,57	D2	102,99	C5
Total puncte		42		48

Sursa: elaborat de autor folosind grila de creditare și Norme metodologice BRD

Graficul evoluției indicatorilor de bonitate ai S.C. Meda S.R.L. calculați după metoda de determinare a bonității BRD arată o creștere semnificativă a fiecăruia dintre acestea după cum urmează :

Figura 2. Evoluția indicatorilor de bonitate

Sursa: elaborat de autor

Având în vedere calculele realizate prin intermediul metodologiei de determinare a bonității prin BRD, se apreciaz că întreprinderea S.C. Meda S.R.L. se încadrează în categoria A de bonitate, cu un punctaj în creștere de la un an la altul, astfel că poate fi apreciată, având performanțe financiare foarte bune, cu tendințe evidente de menținere a acestora și în perspectiva și poate fi creditat fără restricții din partea banțerului. Întreprinderea și poate îndeplini astfel obligațiile, reprezentate de plata ratelor și a dobânzilor aferente contractului de credit semnat cu instituția de credit și a altor obligații fiscale.

Din analiza bonității aceleiași firme prin metode specifice celor două bnci din sistemul bancar românesc am ajuns la o concluzie generală: firma are performanțe bune și poate fi creditat, evoluția acesteia este ascendentă și se prefigurează menținerea acestora în viitor. De aceea fiecare instituție de credit, după analiza rezultatelor, are certitudinea că S.C. Meda S.R.L. este un client al cărui capacitate de îndeplinire a obligațiilor este corespunzătoare, creditarea se realizează în condiții diferite în funcție de sistemul de creditare propriu fiecăreia dintre ele.

Bibliografie

- [1] Badiu Popa, D. S. (2010). *Banking și performanțe bancare: metodologii manageriale moderne*, Galați, Editura Europlus.
- [2] Bârțan, M., Bârțan, L. (2006). *Standing Financiar-bancar*, Cluj Napoca, Editura Risoprint.
- [3] Bran, P. (1994). Relații financiar-bancare ale societăților comerciale, București, Editura Tribuna Economică, Colecția Ghid Personal.
- [4] Dumitrescu, G. (2010). Studii de cercetare cu privire la riscul de faliment. Modele și metode de previzionare, *Revista de statistică*, accesat online la adresa www.revistadestatistica.ro/Articole/2010/A7_ro_4_2010.pdf (accesat 30 septembrie 2013).
- [5] Hondler, M., Loeg, J., Portier, G. (1989). Le score de l'entreprise, *Nouvelles Editions Fiduciaires*.
- [6] Imireanu, M. (1995) *Tehnică și practica operațiunilor bancare*, București, Editura Tribuna Economică.
- [7] Mereu, C., coord. (1994). *Analiza diagnosticale ale societăților comerciale în economia de tranziție*, București, Editura Tehnică.
- [8] Negoescu, G. (1995). *Riscul și incertitudinea în economia contemporană*, Galați, Editura Alter Ego Cristian.
- [9] Negoescu, G. (1998). *Bonitatea agenților economici*, Galați, Editura Algorithm.
- [10] Negoescu, G. (2003). *Managementul riscului prin proiecte*, București, Editura Didactică și Pedagogică.

- [11] Neoiu, M. L. (2005). Controlul riscului de credit, *The Journal of the Faculty of Economics*, Craiova.
- [12] Neoiu, M. L. (2005). Controlul riscului de credit, *The Journal of the Faculty of Economics*, Craiova.
- [13] Petrescu, S. (2005). *Analiz Financiar Aprofundat*, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”.
- [14] Stancu, I. (1993). *Gestiunea financiar a agenților economici*, București, Editura Economic .
- [15] Stancu, I. (1993). *Gestiunea financiar a agenților economici*, București, Editura Economic .
- [16] Institutul Bancar Român (2006). Principii de creditare. Analiza clientului, sesiunea 3.
- [17] Institutul Bancar Român (2007). Analiza financiar în creditare, sesiunea 3.
- [18] Norme metodologice de creditare BRD.
- [19] Norme metodologice de creditare BCR.
- [20] O.U. 99/2006 privind institutiile de credit și adecvarea capitalului, completat și modificat prin Legea 227/2007.
- [21] Regulament BNR nr. 3/2009, M.O. nr. 200/2009.
- [22] Regulament BNR nr. 3/2009, M.O. 200/2009.
- [23] Regulament nr. 3 din 19 martie 2009 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, art. 15.